

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3123/2019
08.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Ћуприја, против туженог „Италпрофил“ ДОО Параћин, чији је пуномоћник Миладин Гаговић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3153/18 од 04.04.2019. године, у седници одржаној 08.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3153/18 од 04.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 972/17 од 30.01.2018. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу за период од 10.02.2012. године до 24.06.2014. године исплати и то: на име накнаде штете по основу извршених исплата инвалидске пензије 496.180,52 динара и на име плаћених доприноса за здравствену заштиту на исплаћене износе пензија 88.542,94 динара и за период од 24.12.2012. године до 24.06.2014. године на име новчане накнаде за телесно оштећење 51.106,59 динара, укупно 635.180,52 динара са законском затезном каматом на појединачне износе од датума доспећа па до исплате, ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 257.129,50 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3153/18 од 04.04.2019. године, преиначена је првостепена пресуда, па је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете по основу извршених исплата инвалидске пензије за период од 10.02.2012. године до 24.06.2014. године исплати 496.180,52 динара, на име плаћених доприноса за здравствену заштиту на исплаћене износе пензија за период од 10.02.2012. године до 24.06.2014. године исплати 88.542,94 динара и на име новчане накнаде за телесно оштећење за период од 24.12.2012. године до 24.06.2014. године исплати 51.106,59 динара, укупно 635.180,52 динара са законском затезном каматом почев од 07.07.2014. године као дана подношења тужбе, до исплате, док је одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату обрачунату на досуђене износе и то на појединачне

износе од тражене камате па до досуђене, ближе одређено у изреци пресуде и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка од 71.303,60 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, осигураник тужиоца АА се 07.07.2009. године (у време док је био ангажован као радник у Привредном друштву „ББ“ ДОО ...) повредио испред простора – магацина који је коришћен од стране туженог по основу уговора о закупу од 03.05.2006. године. Из записника Инспектора за рад – Одсек инспекције рада за Поморавски управни округ у Јагодини од 20.07.2009. године, утврђено је да је (против издатим актима „Електросрбија“ ДОО Краљево и Грађевинске инспекције Ћуприја) инвеститор при изградњи објекта одступио од грађевинске линије и објекат изградио на непрописном растојању од проводника постојећег далековода, да се тако изграђени магацин користи без употребне дозволе, те да се незгода догодила на месту где растојање између проводника до зграде није прописно изграђено, као и да се незгода догодила јер радник АА није од стране туженог упозорен на опасна места, односно на мере безбедности које мора да примени и није усмерен на безбедне зоне за кретање, иако таква места постоје. Решењем тужиоца од 23.01.2012. године АА је утврђено право на инвалидску пензију, а решењем од 03.12.2012. године утврђена је новчана накнада за телесно оштећење.

Пресудом Прекршајног суда у Јагодини, Одељење у Ћуприји Пр 1022/10 од 14.04.2011. године правно лице „Италпрофил“ ДОО Београд и физичко лице Зоран Стаменковић одговорно лице у правном лицу, оглашени су кривим за незгоду која се догодила 07.07.2009. године непосредно испред магацина предузећа „Италпрофил“ ДОО, јер ни правно лице, а ни одговорно лице у правном лицу нису упозорили оштећеног АА на опасна места, те су учинили прекршај из члана 70. став 1. тачка 4. и став 3. Закона о безбедности и здравља на раду. Утврђено је и да је вођен поступак по тужби овде тужиоца против овде туженог, ради накнаде штете, те да је пресудом Привредног суда у Крагујевцу П 657/11 од 08.05.2012. године (која је постала правноснажна 25.07.2013. године) обавезан тужени да тужиоцу исплати одговарајуће новчане износе, а утврђено је да постоји допринос тужиочевог осигураника АА настанку повреде од 40%. Пред Основним судом у Параћину, Судска јединица Ћуприја вођен је поступак, по тужби тужиоца АА из ... против туженог „...“ ДОО ..., ради накнаде нематеријалне и материјалне штете, због задобијених повреда 07.07.2009. године у пословном простору предузећа „Италпрофил“ ДОО Београд, а пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица Ћуприја П 721/11 делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, док је наведена пресуда делимично потврђена, а делимично преиначена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1141/14 од 22.01.2015. године. Из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђена је

висина потраживања тужиоца имајући у виду утврђени допринос АА настанку незгоде од 40%.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца оценивши да тужени није пасивно легитимисан, јер је предмет уговора о закупу бр. .../... била гаража – објекат бр. ... површине 300 м² и право пролаза саобраћајницом до улице без икаквог задржавања, те да предмет закупа није био пролаз, бетонирани део испред поменутог објекта, а који није ни уписан на име туженог, при чему је имао у виду чињеницу да је АА, као оштећени, у време повређивања био у радном односу код правног лица „ББ“ ДОО ..., због чега је по мишљењу првостепеног суда приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог основан. Међутим, другостепени суд је оценио да је тужени пасивно легитимисан будући да се незгода догодила непосредно испред магацина који је користио тужени, те да тужени није поступио у складу са чланом 31. Закона о безбедности и здравља на раду.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Наиме, одредбом члана 5. став 1. тачка 1. и 7. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да право на безбедност и здравље на раду имају запослени и лица која се затекну у радној околини, ради обављања одређених послова ако је о њиховом присуству упознат послодавац. Према ставу 2. истог члана, безбедност и здравље на раду лицима из става 1. тач. 1), 2), 4) и 7) овог члана обезбеђује послодавац. Оредбом члана 31. став 1. истог закона, прописано да је послодавац дужан што је могуће пре да свако лице, које се по било ком основу налази у радној околини, упозори на опасна места или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мере безбедности које мора да примени, и да га усмери на безбедне зоне за кретање, а према ставу 2. истог члана послодавац је дужан да видно обележи и истакне ознаке за безбедност и/или здравље ради обавештавања и информисања запослених о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања као и о мерама за спречавање или отклањање ризика.

Сагласно наведеном, послодавац је дужан да сва лица која се налазе у радној околини ради обављања одређених послова, и са чијим присуством је упознат, упозори на опасна места односно на мере безбедности које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне за кретање, између осталог и истицањем одговарајућих ознака. У конкретном случају, тужилац тужбеним захтевом тражи да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати укупно 635.180,52 динара са припадајућом каматом, будући да је непоступање туженог у смислу члана 31. Закона о безбедности и здрављу на раду, као и радника туженог – одговорног лица код туженог, непосредно један од узрока повређивања тужиочевог осигураника. Из утврђеног чињеничног стања произилази да постоји одговорност туженог јер се незгода догодила испред улаза у магацин који је коришћен од стране туженог по основу уговора о закупу од 03.05.2006. године и који припада објекту који је изграђен на непрописном растојању од енергетског вода. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да је улаз испред магацина који је користио тужени, у конкретном случају представљао опасно место (јер растојање између проводника до зграде није прописно изграђено) где се и догодила незгода, те да то опасно место тужени није обезбедио у смислу одредбе члана 31. Закона о безбедности

и здравља на раду, јер радник АА (осигураник тужиоца) није од стране предузећа „Италпрофил“ ДОО Београд упозорен на опасна места, односно на мере безбедности које мора да примени и није усмерен на безбедне зоне за кретање, иако је утврђено да таква места постоје. Стога је правилно другостепени суд применио материјално право када је закључио да је тужени пасивно легитимисан за учешће у овом спору.

Неоснован је навод ревизије да се осигураник тужиоца налазио у радном односу код ДОО „ББ“ из ... а не код туженог, те да послодавац осигураника тужиоца може бити једино и искључиво одговоран јер је део магацина користио за складиштење своје робе. Наиме, непоступање туженог у смислу члана 31. Закона о безбедности и здрављу на раду, као и радника туженог – одговорног лица код туженог, један је од узрока повређивања тужиоцевог осигураника, односно оштећеног као трећег лица, што тужиоцу даје право да од туженог потражује предметну накнаду штете у смислу одредбе члана 170. став 1. Закона о облигационим односима. Тужени је био дужан да свако лице, које се по било ком основу налази у његовој радној околини упозори на опасна места, односно на мере безбедности које мора да примени и да га усмери на безбедне зоне за кретање, па је сходно наведеном по оцени Врховног касационог суда правилан закључак другостепеног суда да је без значаја чињеница да осигураник тужиоца није био у радном односу код туженог, те да током поступка тужени није доказао да је радник Драган Ђорђевић критичном приликом био упозорен од стране туженог на опасна места, односно на мере безбедности које мора да примени и том приликом није усмерен на безбедне зоне за кретање, иако таква места у радном простору туженог постоје. Имајући у виду наведено правилно је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић